

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 5 czerwca 2012 r.

DOLiS/DEC-522/12/35903, 35905

Dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku P. Sp. z o.o., reprezentowanej przez adwokata Pana S. C. z Kancelarii Adwokackiej, o ponowne rozpatrzenie sprawy w sprawie wniosku o nakazanie A. S.A., właścicielowi portalu internetowego [...], udostępnienia P. Sp. z o.o. danych osobowych – numeru IP – osoby, która w dniu [...] czerwca 2009 r. o godz. [...] posługując się nickiem „m.” dokonała na ww. portalu wpisu godzącego w dobre imię P. Sp. z o.o., zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 30 marca 2012 r. (DOLiS/DEC-271/12/21025,21029), mocą której Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odmówił jego uwzględnienia,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek P. Sp. z o.o., zwanej dalej również Spółką, reprezentowanej przez adwokata Pana S. C. z Kancelarii Adwokackiej, o nakazanie A. S.A., właścicielowi portalu internetowego [...], udostępnienia Spółce danych osobowych – numeru IP – osoby, która w dniu [...] czerwca 2009 r. o godz. [...] posługując się nickiem „m.” dokonała na ww. portalu wpisu godzącego w dobre imię P. Sp. z o.o., a które są niezbędne dla podjęcia przez ten podmiot działań prawnych zmierzających do zapewnienia ochrony prawnej naruszonych dóbr

osobistych Spółki. Powyższy wniosek Spółka oparła „na podstawie art. 29 ust. 2 z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) (...)”.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny.

1. W dniu [...] czerwca 2009 r. na należącym do A. S.A. portalu internetowym [...], osoba podpisująca się nickiem „m.” dokonała wpisu godzącego w dobre imię P. Sp. z o.o.
2. W dniu [...] lipca 2009 r. adwokat działający z umocowania P. Sp. z o.o. zwrócił się do A. S.A. z wnioskiem m.in. o podanie adresów IP uczestników dyskusji, jaka miała miejsce na [...] w okresie od [...] stycznia 2008 r. do [...] czerwca 2009 r., którzy naruszyli dobra osobiste P. Sp. z o.o. Z treści ww. wniosku wynika, iż pełnomocnik zwrócił się o udostępnienie adresów IP więcej niż jednego uczestnika tej dyskusji, jednakże jak wskazała Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych A. S.A. wniosek P. Sp. z o.o. z dnia [...] lipca 2009 r. i jej wniosek o nakazanie udostępnienia danych skierowany do organu ochrony danych osobowych obejmują i odnoszą się do jednej wypowiedzi.
3. W odpowiedzi na powyższe w dniu [...] lipca 2009 r. A. S.A. odmówiła Spółce udostępnienia wnioskowanych danych, wskazując, iż „może wydawać dane umożliwiające identyfikację użytkowników portalu G., w tym adresy IP, jedynie w oparciu o odpowiednią podstawę prawną. Zgodnie z obowiązującym prawem wydanie takich danych może nastąpić wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora zawarte w odpowiednim postanowieniu”.
4. W wyjaśnieniach udzielonych Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych A. S.A. podniosła, iż „w obowiązującym stanie prawnym brak jest podstaw do wydania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych decyzji nakazującej udostępnienie danych. Wydanie takiej decyzji mogłoby nastąpić w przypadku niewypełnienia przez administratora obowiązku wydania danych. Nie ma tymczasem przepisu, który na administratora obowiązek taki by nakładał”. Powyższe twierdzenie A. S.A. oparła o argument nieobowiązania od dnia 7 marca 2011 r. uchylonego art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych. W dalszej części swojego wyводу A. S.A. podtrzymała swoje stanowisko wyrażone w piśmie do P. Sp. z o.o. z dnia [...] lipca 2009 r., mianowicie, iż „w omawianej sprawie znajdują zastosowanie przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną (...)”. „Zgodnie z art. 18 ustęp 6 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną usługodawca udziela informacji o danych, o których mowa w ust. 1-5, organom państwa na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań. (...) Powyższe prowadzi do wniosku, że ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną wprowadza własne, odrębne uregulowania w zakresie udostępniania danych osobowych oraz danych eksploatacyjnych, które nie przewidują udzielania informacji o takich danych podmiotom innym niż organy państwa”.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 30 marca 2012 r. (DOLiS/DEC-271/12/21025,21029), mocą której odmówił uwzględnienia wniosku P. Sp. z o.o. o nakazanie A. S.A., właścicielowi portalu internetowego [...], udostępnienia Spółce danych osobowych – numeru IP – osoby, która w dniu [...] czerwca 2009 r. o godz. [...] posługując się nickiem „m.” dokonała na ww. portalu wpisu godzącego w dobre imię Spółki. Decyzja ta została zaskarżona przez pełnomocnika Spółki w terminie ustawowym.

Zaskarżając decyzję z dnia 30 marca 2011 r. pełnomocnik P. Sp. z o.o. przedstawił swoje zastrzeżenia w stosunku do rozstrzygnięcia podjętego w sprawie przez Generalnego Inspektora, zarzucając mu:

1. Naruszenie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, „przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że nakazanie udostępnienia danych nie jest niezbędne dla zrealizowania uprawnienia wynikającego z przepisu prawa, mimo że odmowa nakazania udostępnienia danych w niniejszej sprawie uniemożliwia ochronę dóbr osobistych wnioskodawcy w drodze procesu cywilnego”.
2. Naruszenie art. 23 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, „przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że udostępnienie danych nie jest niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez wnioskodawcę, mimo że odmowa nakazania udostępnienia danych w niniejszej sprawie uniemożliwia ochronę dóbr osobistych wnioskodawcy w drodze procesu cywilnego i uniemożliwia dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej”.

Uzasadniając powyższe zarzuty pełnomocnik Spółki wskazał, iż ze względu na okoliczność, że prawo do ochrony danych osobowych nie jest prawem absolutnym i ulega ograniczeniu z uwagi na usprawiedliwiony interes innych osób, w jego ocenie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy w związku z art. 23, art. 24 w związku z art. 43 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) stanowią podstawę do nakazania udostępnienia jego mocodawcy żądanych danych. Przedmiotowe przepisy prawa cywilnego stanowią również o posiadaniu przez P. Sp. z o.o. prawnie usprawiedliwionego celu, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, w ich pozyskaniu. Jak podkreślił pełnomocnik Spółki, cyt.: „(...) za taki prawnie usprawiedliwiony cel już sama ustawa uznaje dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (art. 23 ust. 4 pkt 2) (...). W niniejszej sprawie wnioskodawca jest przedsiębiorcą i w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą sformułowane zostały wypowiedzi naruszające jego dobra osobiste. Zatem, zdaniem wnioskodawcy, w świetle okoliczności sprawy, powstałe roszczenia wskutek naruszenia jego dóbr osobistych, za podstawę mają prowadzenie przez niego działalności gospodarczej (...)”. W ocenie pełnomocnika Spółki powyższe okoliczności zostały całkowicie pominięte przez organ przy wydawaniu zaskarżonej decyzji.

Po dokonaniu ponownej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdził, co następuje.

Rozpoczynając uzasadnienie rozstrzygnięcia wydanego w tej sprawie, ponownie wskazać należy, iż w myśl art. 18 ustawy o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, jedynie w przypadku, gdy stwierdzi, iż doszło do naruszania jej przepisów. Z powyższego wynika zatem, iż organ może nakazać np. udostępnienie danych, jedynie po uprzednim dokonaniu oceny zachowania administratora tych danych, który wcześniej ich udostępnienia niezasadnie odmówił. Rolą organu jest zbadanie czy administrator danych osobowych do którego zwrócono się z konkretnym żądaniem udostępnienia danych właściwie się do niego ustosunkował. To administrator danych osobowych jest bowiem obowiązany do zbadania czy istnieją podstawy prawne do uwzględnienia skierowanego do niego żądania w zakresie udostępnienia danych osobowych, a Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych kontroli tego procesu.

Wskazać również po raz wtóry należy, iż pomimo, że ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 Nr 229 poz. 1497) z dniem 7 marca 2011 r. uchylony został art. 29 ustawy, to nie oznacza to, na co mylnie powołała się w niniejszej sprawie A. S.A., iż w obecnie obowiązującym brzmieniu tego aktu prawnego brak jest podstaw do wydania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych decyzji nakazującej udostępnienie danych. Kwestię udostępnienia danych, jako działania zawierającego się w pojęciu przetwarzanie danych, aktualnie regulują przepisy art. 23 ustawy, w przypadku danych zwykłych, oraz art. 27 ustawy, w przypadku danych szczególnie chronionych.

Wnioskiem z dnia 3 lipca 2009 r. P. Sp. z o.o. wystąpiła do A. S.A. o udostępnienie numeru IP osoby, która dokonała wpisu na należącym do tego podmiotu forum internetowym, a zatem informacji zaliczanej do danych osobowych zwykłych. Przetwarzanie danych osobowych zwykłych jest zgodne z prawem wówczas, gdy administrator danych legitymuje się posiadaniem, co najmniej jednej, spośród wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy, materialnych przesłanek dopuszczalności przetwarzania.

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych trafnie uznał w treści zaskarżonej decyzji, że A. S.A. słusznie odmówiła udostępnienia P. Sp. z o.o. żądanych danych. Za uwzględnieniem tego żądania nie przemawiała żadna z opisanych powyżej przesłanek. A. S.A. nie dysponowała bowiem zgodą osoby, która w dniu [...] czerwca 2009 r. o godz. [...] posługując się nickiem „m.” dokonała na portalu [...] wpisu godzącego w dobre imię P. Sp. z o.o. na udostępnienie numeru IP jej komputera (pkt 1), obowiązek udostępnienia tej informacji nie był niezbędny do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), udostępnienie to nie było niezbędne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to konieczne do podjęcia działań przed zawarciem

umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), ani niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4).

Ustosunkowując się zaś do sformułowanego przez pełnomocnika Spółki w treści wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy twierdzenia, iż przepisami, które stanowiły o istnieniu uprawnienia, do zrealizowania którego niezbędne było pozyskanie wnioskowanych danych, były przepisy art. 23, art. 24 w związku z art. 43 Kodeksu cywilnego w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, wskazać należy, iż przedmiotowa przesłanka dopuszczalności przetwarzania danych znajduje zastosowanie gdy w przepisie prawa jednoznacznie określone jest uprawnienie do przetwarzania danych osobowych. Nie ulega zatem wątpliwości, iż powołane przez pełnomocnika Spółki przepisy prawa cywilnego stanowią jedynie o prawie dochodzenia przez osobę fizyczną bądź prawną przed sądem cywilnym swoich praw w związku z naruszeniem przez inny podmiot ich dóbr osobistych, natomiast nie statuuje uprawnienia do przetwarzania danych osobowych.

Niemniej jednak nie sposób nie zgodzić się z pełnomocnikiem P. Sp. z o.o., iż do złożenia pozwu przeciwko osobie, która dopuściła się naruszenia dóbr osobistych niezbędne jest posiadanie jej danych osobowych. Nie ulega zatem wątpliwości, iż jedyną przesłanką, która mogłaby w tej sprawie mieć zastosowanie przy ocenie zasadności odmowy przez A. S.A. udostępnienia Spółce żądanych przez nią danych jest przesłanka ustanowiona w treści art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Przepis ten wyraźnie stanowi, iż przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

W kontekście powyższego podkreślić zatem należy, iż we wniosku o udostępnienie danych skierowanym do A. S.A. spółka P. nie wskazała na swój prawnie usprawiedliwiony cel, dla którego realizacji konieczne byłoby pozyskanie przez nią żadanego numeru IP. Dopiero bowiem we wniosku o nakazanie udostępnienia danych wystosowanym przez ten podmiot do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wskazał on, iż informacja ta jest niezbędna dla podjęcia działań prawnych zmierzających do zapewnienia ochrony prawnej naruszonych dóbr osobistych tej Spółki.

Podkreślić zatem należy, iż dokonanie powyższych czynności, tj. uprawdopodobnienie potrzeby posiadania danych, w postępowaniu przed Generalnym Inspektorem w niniejszej sprawie, nie konwaliduje ich braku w relacji z A. S.A., bo jak wcześniej podkreślono, Generalny Inspektor nie może zastępować strony w realizacji uprawnień przysługujących jej na mocy ustawy o ochronie danych osobowych, a jego rolą jest jedynie ocena decyzji podjętej przez A. S.A. na tle stanu faktycznego przedstawionego przez strony.

W niniejszej sprawie nie sposób zatem uznać, że A. S.A. naruszyła prawo odmawiając P. Sp. z o.o. udostępnienia żądanych przez nią danych, w sytuacji gdy Spółka nie wykazała w jakim celu są jej one niezbędne.

Za bezzasadne uznać należy również zarzuty pełnomocnika Spółki kwestionujące prawidłowość przeprowadzonego postępowania administracyjnego, poprzez niewskazanie w wydanym rozstrzygnięciu faktów i dowodów, na których je oparto oraz przyczyn, dla których innym dowodom

odmówiono wiarygodności i mocy dowodowej. Stanowczo należy podnieść, że niniejsze postępowanie przeprowadzone zostało zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, w tym również zgodnie z zasadą z art. 7 Kpa, w myśl którego w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes stron. Przedmiot postępowania został rzetelnie oceniony przez Generalnego Inspektora przez pryzmat przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, po dokonaniu kompleksowej analizy całości zebranego w postępowaniu materiału dowodowego i z uwzględnieniem zakresu prowadzonego postępowania administracyjnego. Zaskarżona przez pełnomocnika Skarżących decyzja zawierała zaś obszernie i wyczerpujące uzasadnienie prawne i faktyczne takiego właśnie rozstrzygnięcia organu do spraw ochrony danych osobowych.

Reasumując, Generalny Inspektor w sposób rzetelny i wnikliwy prowadził postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie. Sposób działania Generalnego Inspektora zdeterminowany jest spoczywającym na nim, na mocy art. 77 § 1 Kpa obowiązkiem wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. Jak wielokrotnie podkreślał Naczelny Sąd Administracyjny, z art. 77 § 1 Kpa oraz wyrażonej w art. 7 tego aktu prawnego zasady prawdy obiektywnej wynika, że ciężar dowodu spoczywa na organie administracji (por. wyrok NSA OZ w Lublinie z dnia 15 września 1992 r.; sygn. akt SA/Lu 601/92, wyrok NSA OZ w Gdańsku z dnia 16 października 1998 r.; sygn. akt: I SA/Gd 92/98).

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).

